

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 320

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 14 iunie 2001

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		Decizia nr. 137 din 3 mai 2001 referitoare la excepția de	
Decizia nr. 107 din 12 aprilie 2001 referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală....	2-4	neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 2 din	
Decizia nr. 108 din 12 aprilie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală.....	4-6	Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și	
Decizia nr. 115 din 24 aprilie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă.....	6-8	spații cu altă destinație construite din fondurile	
Decizia nr. 116 din 24 aprilie 2001 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată.....	8-9	statului și din fondurile unităților economice sau	
		bugetare de stat, republicată	10-11
		Decizia nr. 145 din 8 mai 2001 referitoare la excepția de	
		neconstituționalitate a dispozițiilor art. 166 alin. (3)	
		din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată	12-13
		Decizia nr. 165 din 22 mai 2001 referitoare la excepția	
		de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79	
		alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din	
		Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor	
		de muncă.....	14-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 107**

din 12 aprilie 2001

**referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1
din Codul de procedură penală**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepții ridicate de Ovidiu Răzvan Savaliuc și Raluca Tică în dosarele nr. 9.219/1999, nr. 456/2000 și nr. 3.496/2000 ale Judecătoria Târgoviște.

La apelul nominal răspunde avocat Virginia Vedinaș, pentru Corneliu Vadim Tudor, lipsind autorii excepțiilor și celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 449C/2000, nr. 457C/2000 și nr. 459C/2000 au un conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Partea prezentă și reprezentantul Ministerului Public nu se opun conexării dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, coroborate cu cele ale art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 457C/2000 și nr. 459C/2000 la Dosarul nr. 449C/2000.

Avocatul prezent, ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale, arată că excepțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate și solicită respingerea acestora.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, precum și faptul că nu au intervenit elemente noi de natură să justifice schimbarea acesteia, solicită respingerea excepțiilor ca neîntemeiate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierile din 13 noiembrie 2000 și 20 noiembrie 2000, pronunțate în dosarele nr. 9.219/1999, nr. 456/2000 și nr. 3.496/2000, **Judecătoria Târgoviște a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală.** Excepțiile au fost ridicate de Ovidiu Răzvan Savaliuc și Raluca Tică în cauze penale având ca obiect plângeri prealabile formulate de părțile vătămate Corneliu Vadim Tudor, Vasile Duță și Cristinel Pârveu.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1), ce statuează egalitatea cetățenilor în fața legii, deoarece acordă „anumitor persoane pretins vătămate privilegiul de a dispune asupra punerii/nepunerii în mișcare a acțiunii penale“, ale art. 22, potrivit cărora dreptul la viață și dreptul la integritate fizică și psihică ale oricărei persoane sunt garantate de stat, precum și ale art. 30, care consfințesc libertatea de exprimare. De asemenea, se consideră că dispozițiile legale criticate „împietează și asupra prezumției de nevinovăție“, consacrată prin art. 23 alin. (8) din Constituție.

Judecătoria Târgoviște, exprimându-și opinia, apreciază că excepțiile sunt neîntemeiate. Se consideră că prin dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală se reglementează „un mod special de sesizare a organelor judiciare“, a cărui lipsă ar împiedica „punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale, pentru infracțiunea dedusă judecătii“, ceea ce „ar aduce atingere dreptului însuși de petiționare prevăzut de Constituție“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală sunt neîntemeiate, întrucât aceste dispoziții nu încalcă prevederile constituționale invocate. În motivarea acestui punct de vedere se face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 195 și nr. 197, ambele din 12 octombrie 2000.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite în cauze de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate ridicate.

Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară astfel de plângere.*”

Textele constituționale invocate de autorul excepției ca fiind încălcate sunt:

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”;

— Art. 22: „*(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.*

(2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.

(3) Pedeapsa cu moartea este interzisă.”;

— Art. 23 alin. (8): „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată.*”;

— Art. 30: „*(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.*

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.

(5) Legea poate impune mijloacelor de comunicare în masă obligația de a face publică sursa finanțării.

(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege.”

Autorii excepțiilor consideră că este neconstituțională instituția plângerii prealabile, condiție necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale, deoarece persoana împotriva căreia se formulează o astfel de plângere devine automat inculpat, fără existența vreunei probe care să ateste vinovăția sa. Se mai susține că în aceste condiții se creează un privilegiu pentru partea vătămată și o discriminare pentru inculpat, fiind totodată afectat și dreptul la integritate psihică al persoanei reclamate, drept garantat de stat, întrucât acesta urmează să fie tras la răspundere penală, deși plângerea prealabilă nu are caracterul unui act de inculpare.

Examinând excepțiile de neconstituționalitate Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate. În acest sens, prin numeroase decizii, ca de exemplu deciziile nr. 195 și nr. 197, ambele din 12 octombrie 2000, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 1 noiembrie 2000, Curtea a statuat că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală sunt constituționale. Pentru a se ajunge la această soluție s-a reținut, referitor la condiționarea punerii

în mișcare a acțiunii penale de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate, că aceasta reprezintă o excepție de la regula generală a oficialității procesului penal, înscrisă în art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală. Cazurile în care este necesară plângerea prealabilă se împart în două categorii: în cazul anumitor infracțiuni, prevăzute expres și limitativ de lege, plângerea prealabilă se depune direct la instanța de judecată, iar în cazul altor infracțiuni, determinate de asemenea prin lege, plângerea trebuie adresată organului de urmărire penală competent, sesizarea instanței urmând să se facă prin rechizitoriul procurorului. Potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”. Stabilirea infracțiunilor în cazul cărora este necesară plângerea prealabilă, a celor în cazul cărora trebuie efectuată urmărirea penală, precum și a celor în cazul cărora sesizarea instanței de judecată se face prin plângerea prealabilă directă a persoanei vătămate este lăsată de Constituție la libera opțiune a legiuitorului. De asemenea, Curtea a observat că în orice proces penal, începând din momentul declanșării sale (începerea urmăririi penale sau sesizarea instanței de judecată), sunt implicate diferite părți: învinuit, inculpat, parte vătămată, parte civilă, parte responsabilă civilmente, părți care au drepturi și obligații egale. Norma procedurală penală criticată nu prevede privilegii sau îngădiri ale exercitării drepturilor procesuale pentru nici una dintre părțile procesului penal, iar distincțiile făcute între calitatea părților nu înseamnă nici privilegii și nici discriminări. Calitatea procesuală de inculpat este definită în art. 23 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat*”. Această calitate de inculpat nu reprezintă o prejudecare a cauzei și nu răstoarnă prezumția de nevinovăție prevăzută la art. 23 alin. (8) din Constituție, conform căruia „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată*”. De asemenea, nu sunt prejudiciate interesele legitime ale persoanei inculpate care, la fel ca oricare parte din procesul penal, își poate exercita dreptul la apărare și poate solicita administrarea oricărui probe legale pentru combaterea susținerilor formulate în acuzare. În vederea apărării împotriva unor inculpări vădit nefondate sau tendențioase inculpatul are la dispoziție și mijloace de drept penal, având posibilitatea să ceară tragera la răspundere penală a celor care l-au reclamat pentru săvârșirea infracțiunii de denunțare calomnioasă, prevăzută la art. 259 din Codul penal. Curtea a constatat, de asemenea, că art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală nu contravine nici prevederilor art. 22 alin. (1) din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la viață, precum și a dreptului la integritate fizică și psihică al persoanei, deoarece, în mod evident, nu conține dispoziții de natură să aducă atingere acestor drepturi fundamentale ale omului, obiectul reglementării constituindu-l doar procedura de punere în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere.

Cele statuate prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în cauzele de față, deoarece nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea soluției pronunțate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepții ridicate de Ovidiu Răzvan Savaliuc și Raluca Tică în dosarele nr. 9.219/1999, nr. 456/2000 și nr. 3.496/2000 ale Judecătoriai Târgoviște.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 108

din 12 aprilie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Monica Manughevici în Dosarul nr. 642/2000 al Judecătoriai Târgoviște.

La apelul nominal lipsesc toate părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, precum și faptul că în speță nu au intervenit elemente noi de natură să justifice schimbarea acesteia, solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 decembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 642/2000, **Judecătoria Târgoviște a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Monica Manughevici într-o cauză penală având ca obiect plângerea prealabilă formulată de partea vătămată Alina Mavrodin.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), ale art. 11, 20, 29, 30, 31, 38, 49 și 54,

deoarece „există posibilitatea unei alte persoane de a îngrădi exercitarea acestor drepturi ori de câte ori dorește“.

Judecătoria Târgoviște, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată. Se consideră că prin dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală se reglementează „un mod special de sesizare a organelor judiciare“, a cărui lipsă ar împiedica „punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale, pentru infracțiunea dedusă judecătării“, ceea ce „ar aduce atingere dreptului însuși de petiționare prevăzut de Constituție“.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală este neîntemeiată. Se consideră că legea trebuie să impună „anumite limite în comportamentul și exprimarea indivizilor“, deoarece „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea și nici dreptul la imagine al persoanei“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit în cauză de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară astfel de plângere.”

Textele constituționale invocate de autorul excepției ca fiind încălcate sunt:

— Art. 1 alin. (3): „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”;

— Art. 11: „(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”;

— Art. 29: „(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

(3) Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

(4) În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

(5) Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfelinate.

(6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.”;

— Art. 30: „(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public sunt inviolabile.

(2) Cenzura de orice fel este interzisă.

(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nici o publicație nu poate fi suprimată.

(5) Legea poate impune mijloacelor de comunicare în masă obligația de a face publică sursa finanțării.

(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege.”;

— Art. 31: „(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau siguranța națională.

(4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.”;

— Art. 38: „(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere.

(2) Salariații au dreptul la protecția socială a muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata normală a zilei de lucru este, în medie, de cel mult 8 ore.

(4) La muncă egală, femeile au salariu egal cu bărbații.

(5) Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.”;

— Art. 49: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”;

— Art. 54: „Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.”

Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, Curtea constată că nu pot fi reținute sub nici un aspect criticile formulate.

Condiționarea punerii în mișcare a acțiunii penale de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate reprezintă o excepție de la regula generală a oficialității procesului penal, înscrisă în art. 2 alin. 2 din Codul de procedură penală. Cazurile în care este necesară plângerea prealabilă se împart în două categorii: în cazul anumitor infracțiuni, prevăzute expres și limitativ de lege, plângerea prealabilă se depune direct la instanța de judecată, iar în cazul altor infracțiuni, determinate de asemenea prin lege, plângerea trebuie adresată organului de urmărire penală competent, sesizarea instanței urmând să se facă prin rechizitoriul procurorului. Potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege”. Stabilirea infracțiunilor în cazul cărora este necesară plângerea prealabilă, a celor în cazul cărora trebuie efectuată urmărirea penală, precum și a celor în cazul cărora sesizarea instanței de judecată se face prin plângerea prealabilă directă a persoanei vătămate este lăsată de Constituție la libera opțiune a legiuitorului.

Se observă că în orice proces penal, începând din momentul declanșării sale (începerea urmăririi penale sau sesizarea instanței de judecată), sunt implicate diferite părți (învinuit, inculpat, parte vătămată, parte civilă, parte responsabilă civilmente), care au drepturi și obligații egale. Norma procedurală penală criticată nu prevede privilegii sau îngrădiri ale exercitării drepturilor procesuale pentru nici una dintre părțile procesului penal, iar distincțiile făcute între calitatea părților nu înseamnă nici privilegii și nici discriminări.

Calitatea procesuală de inculpat este definită la art. 23 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală este parte în procesul penal și se numește inculpat*”. Această calitate de inculpat nu reprezintă o prejudecare a cauzei și nu răstoarnă prezumția de nevinovăție prevăzută la art. 23 alin. (8) din Constituție, conform căruia, „*Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată*”. De asemenea, nu sunt prejudiciate interesele legitime ale persoanei inculpate care, la fel ca oricare parte din procesul penal, își poate exercita dreptul la apărare și poate solicita administrarea oricăror probe legale pentru combaterea susținerilor formulate în acuzare. În vederea apărării împotriva unor inculpări vădit nefondate sau tendențioase inculpatul are la dispoziție și mijloace de drept penal, având posibilitatea să ceară tragera la răspundere penală a celor care l-au reclamat, pentru săvârșirea infracțiunii de denunțare calomnioasă, prevăzută la art. 259 din Codul penal.

Se constată, de asemenea, că art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală nu contravine nici prevederilor

art. 11 și 20 din Constituție, referitoare la raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern și, respectiv, la tratatele internaționale privind drepturile omului. Potrivit art. 10 pct. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dreptul la libertatea de exprimare poate fi supus „*unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția reputației sau a drepturilor altora*”.

De altfel, prin numeroase decizii, ca de exemplu deciziile nr. 195 și nr. 197 din 12 octombrie 2000, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 1 noiembrie 2000, Curtea Constituțională a statuat, pentru aceleași considerente, că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală sunt constituționale.

Cele statuate prin deciziile menționate își mențin valabilitatea și în cauza de față, deoarece nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea soluției pronunțate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Monica Manughevic în Dosarul nr. 642/2000 al Judecătorei Târgoviște.
Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 115

din 24 aprilie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, excepție ridicată de Dorina Foișor în Dosarul nr. 6.140/1999 al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde autorul excepției, lipsind Societatea Comercială „Petrovest” — S.A. Borș, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea excepției de neconstituționalitate pentru motivele invocate în fața instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, solicită respingerea excepției ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 22 august 2000, pronunțată în Dosarul nr. 6.140/1999, **Tribunalul Bihor — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă**. Excepția a fost ridicată de Dorina Foișor într-un litigiu de muncă, în contradictoriu cu Societatea Comercială „Petrovest” — S.A. Borș.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile legale criticate încalcă principiul egalității în drepturi consacrat de art. 16 din Constituție, întrucât creează, prin eliminarea căii de atac a apelului și reducerea termenului de declarare a recursului, „o discriminare între subiecții de drept procesual din alte domenii și cei din dreptul muncii”. De asemenea, se consideră că textele de lege criticate contravin și art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție.

Tribunalul Bihor — Secția civilă, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. 79 și 80 din Legea nr. 168/1999 nu contravin prevederilor constituționale invocate.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, întrucât, „potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, *«Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege»*, iar conform art. 128 din Constituție, *«Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii»*”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 79: „(1) *Hotărârile instanței de fond sunt definitive.*

(2) *Hotărârile motivate ale instanței de fond se redactează și se comunică părților în termen de cel mult 15 zile de la pronunțare.*”;

— Art. 80: „*Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicării hotărârii pronunțate de instanța de fond.*”

Autorul excepției susține că aceste dispoziții legale contravin principiului egalității în drepturi, consacrat prin art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, potrivit căruia „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.* (2) *Nimeni nu este mai presus de lege*”, precum și celui al accesului liber la justiție, consacrat în art. 21 din Constituție, care arată că „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept*”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu contravin normelor cuprinse în art. 16 și 21 din Constituție. Dispozițiile art. 79 și 80 din Legea nr. 168/1999 instituie reguli procedurale de imediată aplicare. De altfel, Curtea Constituțională a statuat constant că „este de competența exclusivă a organului legislativ instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești și a modalității de exercitare a căilor de atac, iar principiul accesului liber la justiție presupune tocmai posibilitatea celor interesați de a le exercita”. În acest sens este, de exemplu, Decizia nr. 45 din 23 martie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 20 mai 1999. Ca urmare, accesul liber la justiție este asigurat în condiții de egalitate pentru toți cetățenii care sunt părți ale unui conflict de drepturi și, în consecință, nu este îngredit prin normele procedurale instituite de dispozițiile art. 79 și 80 din Legea nr. 168/1999. Accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, iar instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului, care, asigurând posibilitatea de a se ajunge în fața instanțelor judecătorești în condiții de egalitate, poate stabili reguli deosebite în situații deosebite, cum sunt cele legate de asigurarea celerității soluționării cererilor privind conflictele de drepturi. În sensul celor prezentate mai sus este și jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994 privind liberul acces la justiție al persoanelor în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a statuat că „Accesul la structurile judecătorești și la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face cu respectarea regulilor de competență și procedură de judecată stabilite de lege”. De asemenea, prin Decizia nr. 60 din 14 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 19 ianuarie 1994, și prin Decizia nr. 38 din 26 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 13 mai 1998, Curtea Constituțională a statuat că accesul liber la justiție nu presupune în toate cazurile „accesul la toate structurile judecătorești — judecătorii, tribunale, curți de apel, Curtea Supremă de Justiție — și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece competența și procedura de judecată sunt stabilite de legiuitor, iar acesta, asigurând posibilitatea de a ajunge în fața instanțelor judecătorești, în condiții de egalitate, poate stabili reguli deosebite”.

În aceste condiții excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 și ale art. 80 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, excepție ridicată de Dorina Foișor în Dosarul nr. 6.140/1999 al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 116

din 24 aprilie 2001

privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Fundația independentă pentru tineret Timiș în Dosarul nr. 5.294/CA/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal Ministerul Finanțelor Publice este reprezentat de consilier juridic Nicoleta Neagu. Lipsesc autorul excepției și celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul părții prezente arată că excepția este inadmisibilă, deoarece Legea nr. 105/1997 a fost abrogată,

ulterior sesizării, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2001.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere că legea criticată a fost abrogată expres, solicită respingerea excepției ca fiind inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.294/CA/2000, **Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată.** Excepția a fost ridicată de Fundația independentă pentru tineret Timiș în cadrul unei acțiuni civile formulate în baza contenciosului administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile legale criticate „referitoare la termenul de 15 zile, dacă ar fi în sensul că depășirea acestui termen ar împiedica partea să se adreseze justiției pentru judecarea fondului contestației sale”, contravin art. 21 din Constituție, care consacră principiul accesului liber la justiție.

Instanța de judecată, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece „este prioritară

excepția de tardivitate a introducerii acțiunii în raport de dispozițiile Legii nr. 105/1997 unde termenele privind exercitarea în procedură prealabilă sunt de decădere și neexercitarea lor conform legii duce la decăderea dreptului de a formula acțiune în justiție“.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este invocată de autorul acesteia, îl constituie dispozițiile art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 30 iunie 1997, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 13/1999,

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată, excepție ridicată de Fundația independentă pentru tineret Timiș în Dosarul nr. 5.294/CA/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 29 ianuarie 1999.

În esență, critica de neconstituționalitate constă în susținerea potrivit căreia dispozițiile art. 4 din Legea nr. 105/1997 încalcă prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție.

Examinând excepția, Curtea constată că ulterior sesizării sale a fost emisă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13 din 26 ianuarie 2001 privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 6 februarie 2001. Potrivit art. 16 din ordonanță, pe data intrării sale în vigoare se abrogă Legea nr. 105/1997 pentru soluționarea obiecțiunilor, contestațiilor și a plângerilor asupra sumelor constatate și aplicate prin actele de control sau de impunere ale organelor Ministerului Finanțelor, modificată.

Așa fiind, rezultă că, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată (potrivit căreia aceasta „[...] decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, de care depinde soluționarea cauzei“), dispoziții coroborate cu cele ale art. 23 alin. (6) din aceeași lege (care prevăd că „[...] excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1) [...]“), excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 105/1997, ce face obiectul prezentului dosar, a devenit inadmisibilă, ulterior sesizării legale a Curții Constituționale, prin Încheierea din 10 octombrie 2000 a Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și de contencios administrativ. În consecință, excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă.

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 137

din 3 mai 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 2 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepție ridicată de Elena Kulinyak în Dosarul nr. 4.925/2000 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 26 aprilie 2001 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 3 mai 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 28 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 4.925/2000, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată**, excepție ridicată de Elena Kulinyak.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile legale menționate sunt contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, deoarece nu permit cumpărarea de către chiriași decât a locuințelor intrate în proprietatea statului înainte de data de 6 martie 1945, iar nu și a celor preluate ori construite de stat după această dată.

Exprimându-și opinia asupra excepției, instanța de judecată consideră că „reglementarea nu încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece textele de lege criticate nu contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 40 din 14 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 1 iunie 2000, precum și Decizia nr. 128 din 4 iulie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 11 septembrie 2000, prin care s-a statuat „că trebuie să se recunoască statului dreptul de a hotărî neîngrădit asupra regimului juridic al bunurilor intrate în proprietatea sa, în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii dreptului său de proprietate, prerogativă deplin compatibilă cu competența instanțelor judecătorești de a stabili, în fiecare caz în parte, valabilitatea titlului de preluare”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Prin încheierea instanței de judecată Curtea a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 15 iulie 1998, dispoziții care au următorul conținut: *„Locuințele construite din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, altele decât locuințele de intervenție, vor fi vândute titularilor contractelor de închiriere, la cererea acestora, cu plata integrală sau în rate a prețului, în condițiile Decretului-lege nr. 61/1990 și ale prezentei legi.*

De asemenea, vor fi vândute la cerere, în condițiile prevederilor alin. 1 și cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. 3, titularilor de contracte de închiriere și locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat, mixt sau privat, care și-au încetat existența după această dată sau, după caz, au devenit, prin reorganizare, unități economice sau bugetare de stat.

Locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut societăților cu capital privat sau mixt vor fi vândute în condițiile

de evaluare, de achitare integrală sau în rate a prețului și de exceptare de la vânzare, prevăzute în Legea nr. 112/1995.

Evaluarea și vânzarea locuințelor prevăzute la alin. 1 și 2 și la art. 1 alin. 1, pentru care nu s-au încheiat contracte de vânzare-cumpărare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se vor face în condițiile Decretului-lege nr. 61/1990 și ale prezentei legi, completate cu prevederile referitoare la coeficienții de uzură din Decretul nr. 93/1977, la un preț indexat în funcție de creșterea salariului minim brut pe țară la data cumpărării, față de cel existent la data intrării în vigoare a Legii nr. 85/1992.

Art. 1 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Beneficiază de prevederile alin. 1 și chiriașii care nu sunt angajații unităților proprietare.

Locuințele de intervenție, în sensul prezentei legi, sunt cele destinate cazării personalului unităților economice sau bugetare care, prin contractul de muncă, îndeplinește activități sau funcții ce necesită prezența, permanentă sau în caz de urgență, în cadrul unităților. Aceste locuințe nu se vând.

Unitățile economice sau bugetare pot să dețină și să construiască din fonduri proprii locuințe de serviciu, destinate închirierii salariaților acestora, cu contract de închiriere accesoriu la contractul de muncă. Modul de administrare și eventuala înstrăinare a acestor locuințe se vor stabili de consiliile de administrație, respectiv de conducerile unităților.

Locuințele de serviciu din mediul rural, destinate personalului medical, didactic, altor specialiști sau personalului Ministerului de Interne, nu se vând.

Examinând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată însă că în realitate autorul acesteia contestă constituționalitatea numai a alin. 2 al art. 7 din lege, iar nu a întregului articol. Prin urmare, Curtea va analiza numai critica de neconstituționalitate referitoare la alin. 2 al art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată.

Critica de neconstituționalitate vizează încălcarea, prin textul de lege menționat, a prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție („Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”), deoarece permit titularilor contractelor de închiriere cumpărarea numai a acelor locuințe „care înainte de 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat, mixt sau privat, care și-au încetat existența după această dată sau, după caz, au devenit, prin reorganizare, unități economice

sau bugetare de stat”. În opinia autorului excepției dispozițiile legale criticate încalcă principiul constituțional al egalității în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prin aceea că nu permit cumpărarea, de către titularii contractelor de închiriere, a locuințelor care și după 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat ori au fost construite de stat, fiind astfel exclusă o categorie de chiriași de la beneficiul cumpărării unor asemenea locuințe.

Analizând critica de neconstituționalitate, Curtea constată că, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, „În exercitarea controlului, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederea legală supusă controlului [...]”; iar în conformitate cu art. 58 alin. (1) din Constituție, „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”. Prin urmare, Curtea Constituțională nu are competența să modifice ori să completeze prevederea legală supusă controlului, astfel cum solicită autorul excepției în speță, deoarece aceste atribuții aparțin în exclusivitate autorității legiuitoare.

Pe de altă parte, așa cum în mod constant a statuat Curtea Constituțională prin mai multe decizii prin care a respins excepțiile de neconstituționalitate având același obiect (de exemplu, prin Decizia nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995, precum și prin Decizia nr. 136 din 21 octombrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998), „trebuie să se recunoască statului dreptul de a hotărî neîngrădit asupra regimului juridic al bunurilor intrate în proprietatea sa în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii dreptului său de proprietate”. Totodată Curtea a mai statuat cu același prilej că „Această prerogativă a statului este pe deplin compatibilă cu competența instanțelor judecătorești de a stabili [...], în fiecare caz în parte, valabilitatea titlului de preluare, ceea ce este în deplină concordanță cu prevederile art. 21 și art. 125 din Constituție”.

Curtea constată că aceste considerente, precum și soluția pronunțată își mențin valabilitatea, neintervenind elemente noi de natură să reconsidere jurisprudența Curtii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) și (4) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 2 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepție ridicată de Elena Kulinyak în Dosarul nr. 4.925/2000 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 mai 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 145

din 8 mai 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 166 alin. (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 166 alin. (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 17.073/1999 al Judecătoria Ploiești.

La apelul nominal a răspuns avocat Camelia Tudorancea, în calitate de reprezentant al autorului excepției, lipsind Inspectoratul Școlar Județean Prahova, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției de neconstituționalitate solicită admiterea acesteia, arătând că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (2), (3) și (5) și ale art. 135 alin. (1) și (6).

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale și faptul că în speță nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea acesteia, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 2 martie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 17.073/1999, **Judecătoria Ploiești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 166 alin. (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul de lege criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (2), (3) și (5) privind protecția proprietății private, precum și ale art. 135 alin. (1) și (6), deoarece „reglementează trecerea unor bunuri din patri-

moniul privat în patrimoniul statului, fără plata unei juste și prealabile despăgubiri”.

Judecătoria Ploiești, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate a art. 166 alin. (3) din Legea nr. 84/1995, republicată, este întemeiată în raport cu prevederile constituționale ale art. 41 alin. (2) referitoare la protecția proprietății private, precum și ale art. 135 alin. (1) și (2) referitoare la proprietate, în măsura în care se referă la societăți comerciale cu capital integral privat, a căror privatizare s-a făcut în condițiile legii anterioare intrării în vigoare a Legii nr. 84/1995. De asemenea, se consideră că, dacă imobilul a intrat legal în proprietatea pârâtei, trecerea în proprietatea publică a statului nu se poate face decât în condițiile art. 41 alin. (3) din Constituție, respectiv numai prin expropriere pentru o cauză de utilitate publică.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale, concretizată în Decizia nr. 121/1996, rămasă definitivă prin Decizia nr. 64/1997, consideră că dispozițiile părții finale a alin. (3) al art. 166 din Legea nr. 84/1995, republicată, „sunt constituționale în măsura în care statul deține majoritatea capitalului social, întrucât trecerea unor bunuri din proprietatea privată a statului și a unităților sale administrativ-teritoriale în proprietatea publică a acestora se poate face numai în condițiile în care statul și unitățile sale administrativ-teritoriale au în proprietate bunurile pe care le transmit în proprietate publică”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Excepția de neconstituționalitate privește art. 166 alin. (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, care are următorul conținut: „*Baza materială aferentă procesului de instruire și de educație, menționată la alin. (2) și realizată din fondurile statului sau din fondurile instituțiilor și întreprinderilor de stat în perioada anterioară datei de 22 decembrie 1989, se reintegrează, fără plată, în patrimoniul Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și de cercetare științifică din sistemul învățământului de stat. Predarea-preluarea se face pe bază de protocol. Justa despăgubire se acordă, după caz, de Guvern. În aceleași condiții se reintegrează fără plată și imobilele care, conform art. 20 alin. (2) din Legea nr. 15/1990, au trecut în patrimoniul unor societăți comerciale, indiferent de statutul capitalului social al acestora. Reintegrarea se face pe bază de protocol de predare-preluare.*”

Autorul excepției consideră că acest text de lege contravine prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (2), (3) și (5), precum și ale art. 135 alin. (1) și (6), prevederi care au următorul conținut:

— Art. 41 alin. (2), (3) și (5): „*(2) Proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor.*”

(3) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. [...]

(5) Despăgubirile prevăzute în alineatele (3) și (4) se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție.”;

— Art. 135 alin. (1) și (6): „*(1) Statul ocrotește proprietatea. [...]*”

(6) Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă.”

Pentru considerentele expuse, în temeiul prevederilor art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 23 și ale art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 166 alin. (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, ridicată de Societatea Comercială „Vega” — S.A. din Ploiești în Dosarul nr. 17.073/1999 al Judecătorei Ploiești.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 mai 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că dispozițiile art. 166 alin. (3) din Legea nr. 84/1995, în redactarea anterioară republicării, au fost supuse controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 121 din 16 octombrie 1996, rămasă definitivă prin Decizia nr. 64 din 8 aprilie 1997, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 27 mai 1997, s-a admis în parte excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 166 alin. (3) din Legea nr. 84/1995 „sunt constituționale numai în măsura în care reintegrarea, fără plată, a bazei materiale aferente procesului de instrucție și educație se referă la imobile din patrimoniul societăților comerciale la care statul deține majoritatea capitalului social, nu și la imobilele aparținând societăților comerciale care s-au privatizat în condițiile legii”. Sensul acestor decizii este acela că prevederile art. 166 alin. (3) din Legea nr. 84/1995, republicată (articol ce păstrează soluția legislativă din forma sa inițială), nu pot dispune trecerea fără plată în proprietatea publică a statului a unor imobile intrate legal, pe calea privatizării, în proprietatea exclusivă a unor persoane juridice de drept privat. O asemenea modalitate de transfer de proprietate se poate face numai în condițiile art. 41 alin. (3) din Constituție.

În consecință, în temeiul alin. (3) al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit căruia „*Nu pot face obiectul excepției prevederile legale a căror constituționalitate a fost stabilită potrivit art. 145 alin. (1) din Constituție sau prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, coroborat cu alin. (6) al aceluiași articol, excepția de neconstituționalitate a art. 166 alin. (3) din Legea nr. 84/1995, republicată, este inadmisibilă.

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 165

din 22 mai 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, excepție ridicată de Cornelia Burcuș în Dosarul nr. 3.881/2000 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, solicită respingerea excepției ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 6 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 3.881/2000, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă**, excepție ridicată de Cornelia Burcuș.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că dispozițiile art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 încalcă prevederile art. 15 alin. (2) referitoare la neretroactivitatea legii civile, ale art. 21 alin. (2) referitoare la accesul liber la justiție, precum și ale art. 24 din Constituție, referitoare la dreptul la apărare. Se arată că, întrucât, potrivit textelor de lege contestate, singura cale de atac în materia litigiilor de muncă este recursul, sunt îngădite accesul liber la justiție și dreptul la apărare „prin restrângerea dreptului la exercitarea unei căi de atac (apelul)”. Totodată se consideră că se încalcă și dispozițiile art. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă, referitoare la folosirea căii de atac a recursului împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii. În sfârșit, se mai critică aceste dispoziții legale și pentru aceea că, în opinia autorilor excepției, nu este reglementată situația litigiilor aflate în curs de judecată.

Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate, consideră că aceasta este neîntemeiată, deoarece și alte litigii cu grad asemănător de dificultate beneficiază doar de două grade de jurisdicție, respectiv judecată în fond și recurs. Prin eliminarea căii de atac a apelului părțile nu sunt prejudiciate, beneficiind de o judecată justă și corectă, considerând că rațiunea legii a constatat în celeritatea soluționării acestor cauze, având în vedere raporturile sociale deduse în fapt judecății.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este neîntemeiată, arătând că textele criticate nu contravin prevederilor art. 15 alin. (2), ale art. 21 alin. (2) și ale art. 24 din Constituție.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 este neîntemeiată. Se apreciază că „legiuitorul a prevăzut, în mod expres, utilizarea unei singure căi de atac ordinare — recursul, cu termen procedural mai scurt în raport cu cel prevăzut de Codul de procedură civilă, suprimând calea de atac a apelului, în vederea asigurării celerității soluționării conflictelor de drepturi”. Se consideră că textele de lege criticate sunt constituționale și în raport cu prevederile art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, deoarece „nu conțin nici o prevedere cu caracter de retroactivitate și, în consecință, hotărârile instanțelor judecătorești competente să soluționeze litigii de muncă rămân supuse căilor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate, cum de altfel rezultă din dispozițiile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 179/1999 privind modificarea și completarea Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească”. Totodată se mai arată că textele de lege criticate sunt conforme și prevederilor art. 21 alin. (2) și ale art. 24 din Constituție, „întrucât accesul liber la justiție și dreptul la apărare presupun accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești fiind de competență exclusivă a legiuitorului”. Se invocă în acest sens prevederile art. 125 alin. (3), potrivit cărora „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”, precum și ale art. 128 din Constituție, în temeiul cărora „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999, dispoziții care au următorul conținut:

— Art. 79 alin. (1): „Hotărârile instanței de fond sunt definitive.“;

— Art. 80: „Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicării hotărârii pronunțate de instanța de fond.“;

— Art. 81 alin. (1): „În caz de admitere a recursului, instanța va judeca în fond cauza.“

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că aceste dispoziții legale contravin art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 21 alin. (2) referitor la accesul liber la justiție, precum și art. 24 din Constituție, referitor la dreptul la apărare, texte care au următoarea redactare:

— Art. 15 alin. (2): „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.“;

— Art. 21 alin. (2): „Nici o lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept.“;

— Art. 24: „(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.“

Examinând excepția, Curtea constată că nu poate fi primită nici una dintre criticile de neconstituționalitate formulate de autorii excepției.

Astfel, în ceea ce privește susținerea referitoare la retroactivitatea dispozițiilor legale criticate Curtea reține că nu sunt încălcate prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece, pe de o parte, textele de lege criticate nu conțin o asemenea dispoziție cu caracter retroactiv, iar pe de altă parte, „lipsa unei mențiuni cu privire la situația litigiilor introduse anterior intrării în vigoare a Legii nr. 168/1999 și aflate în curs de judecată“, invocată de autorul excepției în susținerea acestui motiv de neconstituționalitate, nu este de natură să confere un caracter retroactiv dispozițiilor amintite, în absența unor mențiuni exprese privind aplicarea retroactivă a legii. Totodată Curtea constată că, potrivit art. 90 din Legea nr. 168/1999, această lege „intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2000“, dată ulterioară adoptării legii (12 noiembrie 1999) și publicării sale în Monitorul Oficial al României (Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999).

Curtea reține că este neîntemeiată și susținerea autorului excepției referitoare la contrarietatea textelor de lege criticate cu prevederile art. 21 alin. (2) din Constituție, deoarece art. 79 alin. (1), art. 80 și art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 nu îngredesc accesul liber la justiție, ci, dimpotrivă, permit soluționarea litigiilor de muncă (și

anume a conflictelor de drepturi) de către instanțele judecătorești, prevăzând două grade de jurisdicție (fond și recurs). Utilizarea unei singure căi de atac — recursul —, cu termen procedural mai scurt în raport cu cel prevăzut de Codul de procedură civilă, precum și suprimarea căii de atac a apelului, măsuri prevăzute de dispozițiile legale criticate, au ca finalitate doar asigurarea celerității soluționării unor asemenea litigii, iar nu încălcarea drepturilor fundamentale invocate. Totodată Curtea reține, din perspectiva art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege“, precum și a art. 128 din Constituție, în temeiul căruia „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii“, că Legea fundamentală a lăsat în competența autorității legiuitoare (care, potrivit art. 58 alin. (1), este Parlamentul) să reglementeze „competența“, „procedura“, precum și „căile de atac“ în raport cu specificul domeniilor litigioase reglementate. Invocarea în motivarea excepției a încălcării dispozițiilor art. 2 pct. 3 din Codul de procedură civilă nu are nici o relevanță, întrucât Curtea examinează conformitatea acestora cu Constituția, iar nu contrarietatea unor dispoziții legale cu alte dispoziții de drept comun.

De altfel, Curtea Constituțională a statuat prin Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, că „legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege. De aceea, regula art. 21 alin. (2) din Constituție, potrivit căreia nici o lege nu poate îngradi accesul la justiție, are ca semnificație faptul că legiuitorul nu poate exclude de la exercițiul drepturilor procesuale pe care le-a instituit nici o categorie sau grup social“.

Aceste considerente, precum și soluția pronunțată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine modificarea jurisprudenței Curții.

În prezenta cauză Curtea mai reține că prin textele de lege criticate nu se încalcă nici prevederile constituționale cuprinse în art. 24 referitoare la dreptul la apărare, deoarece exercitarea acestui drept nu este îngradită, părțile având dreptul de a fi asistate de un avocat în tot cursul procesului, independent de gradele de jurisdicție prevăzute la art. 79 alin. (1) și la art. 80 din Legea nr. 168/1999.

De altfel, unele dispoziții ale Legii nr. 168/1999, ca de exemplu art. 79 alin. (1) și art. 80, au mai fost supuse controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 230 din 16 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 16 decembrie 2000, și Decizia nr. 53 din 20 februarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 28 martie 2001, Curtea Constituțională a statuat că aceste texte sunt constituționale, respingând excepțiile de neconstituționalitate.

Atât considerentele, cât și soluțiile din aceste decizii își păstrează valabilitatea și în cauza de față, neexistând motive care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. (1), ale art. 80 și ale art. 81 alin. (1) din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, excepție ridicată de Cornelia Burcuș în Dosarul nr. 3.881/2000 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 22 mai 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro